

Vadovo ir iniciatyvinės grupės funkcijos

Vaikams draugiški miestai

Koks projekto vadovo vaidmuo?

Projekto vadovas, bendradarbiaudamas su iniciatyvine grupe, prižiūri projekto įgyvendinimą. Grupės veiklai vadovauja vadovas. Vadovas yra projekto vadovas, jis organizuoja jo eigą, seka visus duomenis ir palaiko ryšius su UNICEF savivaldybės vardu.

Vadovo užduotis:

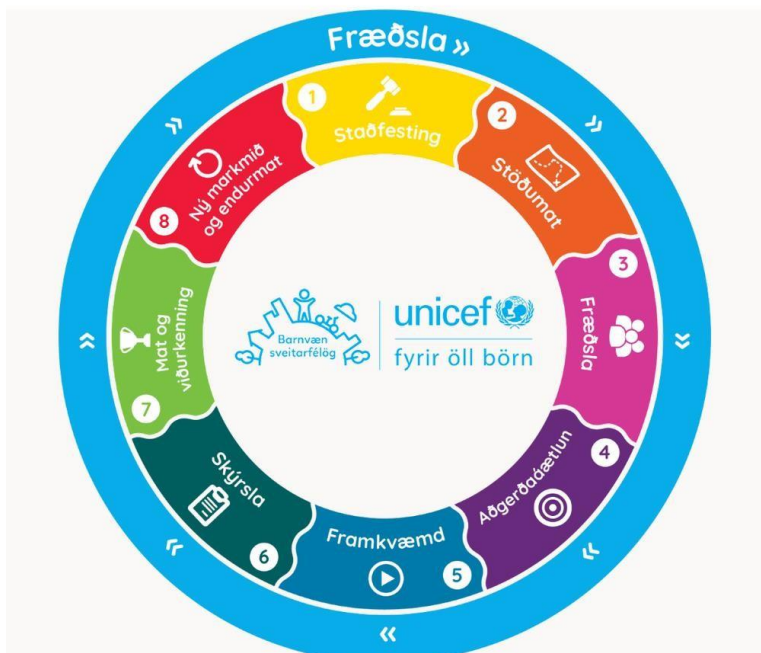
- palaikyti ryšį su UNICEF Islandijoje ir dalyvauti jos informaciniuose susitikimuose
- padėti merui suburti ir įsteigti iniciatyvinę grupę
- parengti iniciatyvinės grupės susirinkimą, paskelbti apie jį ir jam vadovauti
- užtikrinti gerus santykius su Jaunimo taryba, užtikrinti, kad jos dalyvavimas būtų prasmingas, kad ji gautų vaikams tinkamą informaciją, ir sudaryti vaikams tinkamą aplinką susitikimų metu.
- pristatyti projektą savivaldybės viduje
- informuoti darbuotojus apie elektroninius mokymus ir padaryti juos prieinamus
- kontroliuoti, kas įgijo išsilavinimą
- sekti iniciatyvinės grupės atsakymus į informacines anketas
- parengti apklausų administravimą ir prieš tai pasirūpinti informacinių laiškų išsiuntimu bei pasikalbėti su direktoriais
- išsiųsti anketas
- susisteminti anketų rezultatus
- bendradarbiaujant su Jaunimo taryba ir Jaunimo tarybos vadovu parengti Vaikų kongresą
- kartu su Jaunimo taryba apibendrinti Vaikų kongreso rezultatus
- suburti tikslines grupes pagal iniciatyvinio komiteto pasiūlymus
- parengti interviu su tikslinėmis grupėmis
- susisteminti tikslinių grupių interviu rezultatus
- parašyti pareiškimą apie būsenos, kaip visumos, įvertinimą, pristatyti ir pateikti jį iniciatyvinei grupei bei pateikti UNICEF
- bendradarbiaujant su iniciatyvine grupe parengti veiksmų planą ir pateikti jį UNICEF
- bendradarbiaujant su iniciatyvine grupe atsakyti į UNICEF atsiliepimus ir pastabas
- sudaryti veiksmų planą ir patvirtinti miesto taryboje
- stebėti veiksmų plano įgyvendinimo planavimą, stebėti, kad už kiekvieną veiklą atsakingos šalys aktyviai atliktų savo vaidmenį
- parengti galutinę veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą ir pateikti ją UNICEF
- atsakyti į UNICEF atsiliepimus
- padėti UNICEF planuoti auditą ir dalyvauti audite
- surengti pripažinimo ceremoniją padedant UNICEF

Koks iniciatyvinės grupės vaidmuo projekte „Vaikams draugiški miestai“?

Iniciatyvinės grupės vaidmuo – koordinuoti ir valdyti vaikų konvencijos įgyvendinimą savivaldybėje. Iniciatyvinis komitetas priima svarbius sprendimus, ką reikėtų daryti, kad būtų gerinami vaikų interesai, ir kalba projekto vardu savivaldybėje.

Iniciatyvinės grupės užduotys:

- kartu atsakyti į informacines anketas. Iniciatyvinio komiteto nariams gali tekti išnagrinėti problemas ir gauti atsakymus iš atitinkamų savivaldybės subjektų.
- išanalizuoti anketų ir Vaikų kongreso rezultatus ir apžvelgti duomenų rinkimą, susijusį su informacinėmis anketomis.
- atsižvelgti į minėtus dalykus sprendžiant, kokias tikslines grupes reikėtų suformuoti.
- apžvelgti tikslinių grupių interviu rezultatus
- remiantis pirmiau pateikta informacija nuspręsti, kuri veikla turėtų būti įgyvendinta, ir nustatyti veiklų prioritetus
- nuspręsti, kokios veiklos turėtų būti įgyvendintos pirmajame projekto etape (UNICEF ir vietinės valdžios institucijos patvirtina veiklų planą)
- Iniciatyvinės grupės narys gali tikėtis, kad jo bus paprašyta būti už konkrečią plano veiklą / žingsnį atsakinga šalimi. Tai reiškia, kad asmuo stebi veiklą, paskirsto jos užduotis ir kontroliuoja jos eigą.
- Iniciatyvinės grupės nariai yra projekto šalininkai tuo, kad, kai yra galimybė, jie šviečia žmones apie projektą ir skatina darbuotojus jame dalyvauti.
- Iniciatyvinės grupės nariai padeda vadovui, kai reikia užtikrinti projekto eigą.

	Vadovas	Iniciatyvinė grupė
1. Patvirtinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Padeda miesto merui suburti grupę. • Bendrauja su UNICEF Islandijoje ir dalyvauja informaciniuose susitikimuose (per visą įgyvendinimo procesą). • Rengia iniciatyvinės grupės susitikimus, praneša apie juos ir jiems vadovauja. • Užtikrina gerus santykius su Jaunimo taryba, užtikrina, kad jų dalyvavimas būtų prasmingas, kad jie gautų vaikams tinkamą informaciją, ir suteikia vaikams tinkamą aplinką susitikimų metu (per visą įgyvendinimo procesą). 	<ul style="list-style-type: none"> • Įsteigiama valdymo grupė. • Iniciatyvinės grupės nariai padeda vadovui, kai reikia užtikrinti projekto eigą (per visą įgyvendinimo procesą).
2. Būsenos įvertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • seka iniciatyvinio komiteto atsakymus į informacines anketas. • Rengia anketas, užtikrina, kad iš anksto būtų išsiųsti informaciniai laiškeliai, kalbasi su direktoriais. • Išsiunčia anketas. • Susistemina anketų rezultatus. • Bendradarbiaujant su Jaunimo taryba ir Jaunimo tarybos vadovu parengia Vaikų kongresą. • Kartu su Jaunimo taryba apibendrina Vaikų kongreso rezultatus. • Sudaro tikslines grupes pagal iniciatyvinės grupės pasiūlymus. • Parengia interviu su tikslinėmis grupėmis. • Rašo pareiškimą apie būsenos, kaip visumos, įvertinimą, pristato ir pateikia jį iniciatyvinei grupei bei pateikia UNICEF. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atsako į informacines anketas kaip grupė. Iniciatyvinės grupės nariams gali tekti išnagrinėti problemas ir gauti atsakymus iš atitinkamų savivaldybės subjektų. • Išanalizuoja anketų ir Vaikų kongreso rezultatus ir duomenų rinkimą, susijusį su informacinėmis anketomis. • Remiantis pirmiau pateikta informacija, nusprendžia, su kokiomis tikslinėmis grupėmis reikia kalbėtis. • Apžvelgia tikslinių grupių interviu rezultatus.
3. Išsilavinimas	<p>Pristato projektą savivaldybės viduje. Informuoja darbuotojus apie elektroninius mokymus ir padaro juos prieinamus Kontroliuoja, kas įgijo išsilavinimą savivaldybėje. Dalyvauja ugdyme pagal mokymo programą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nariai gauna išsilavinimą pagal mokymo programą. • Iniciatyvinės grupės nariai yra projekto šalininkai tuo, kad, kai yra galimybė, jie šviečia žmones apie projektą ir skatina darbuotojus jame dalyvauti.
4. Veiksmų planas	<ul style="list-style-type: none"> • Bendradarbiaujant su iniciatyvine grupe parengia veiksmų planą ir pateikia jį UNICEF. • bendradarbiaujant su iniciatyvine grupe atsako į UNICEF atsiliepimus. • Teikia veiksmų planą patvirtinti savivaldybei / vietos institucijai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Remiantis visa pirmiau pateikta informacija, nusprendžia, kokių priemonių reikia imtis ir kurioms iš jų turi būti teikiamas prioritetas. • Nusprendžia, kokios veiklos yra įgyvendinamos pirmajame projekto etape (UNICEF ir vietinė valdžia turi patvirtinti planą)
5. Įgyvendinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Stebi veiksmų plano įgyvendinimo planavimą, stebi, kad už kiekvieną veiklą atsakingos šalys aktyviai atliktų savo vaidmenį 	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciatyvinės grupės narys gali tikėtis, kad jo bus paprašyta būti atsakingu už konkrečią plano veiklą / žingsnį. Tai reiškia, kad asmuo stebi veiklą, paskirsto jos projektus ir ją kontroliuoja.
6. Ataskaita	<ul style="list-style-type: none"> • Parengia galutinę veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą ir pateikti ją UNICEF. • Atsako į UNICEF atsiliepimus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciatyvinės grupės nariai prireikus padeda vadovui.
7. Vertinimas ir patvirtinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Padeda UNICEF planuoti auditą ir dalyvauja jį atliekant. • Su UNICEF pagalba organizuoja pripažinimo ceremoniją. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interviu atliekami su iniciatyvinės grupės nariais vykstant auditui. Nariai gauna laiko ir duomenis, kad galėtų pasiruošti interviu.

Atkreipkite dėmesį, kad viso projekto įgyvendinimas trunka mažiausiai dvejus metus.

Kas dalyvauja iniciatyvinėje grupėje?

Iniciatyviniame komitete turi būti bent vienas išrinktas daugumos atstovas, vienas išrinktas mažumos atstovas, po vieną savivaldybės darbuotoją iš kiekvienos srities, projekto vadovas ir keturi jaunuoliai. Atkreipkite dėmesį, kad šis sąrašas yra tik minimalus reikalavimas ir UNICEF nenustato ribos, kiek žmonių gali būti projekto iniciatyvinėje grupėje.

Pavyzdžiui, buvo žinoma, kad tais atvejais, kai meras yra iniciatyvinės grupės narys, įvairūs aspektai vadovybei dažnai būdavo perduodami greičiau ir efektyviau, todėl gali būti naudinga pasidomėti, ar vietos valdžios institucijos turi galimybę dalyvauti grupės susirinkimuose. Taip pat labai sėkminga praktika buvo, kai prie grupės prisijungia Jaunimo tarybos vadovas, nes tai sukuria stipresnį ryšį su Jaunimo taryba ir todėl gali būti svarbi grandis užtikrinant prasmingą vaikų dalyvavimą projekte.

Teigiama, kad projekto iniciatyviniame komitete turi būti ne mažiau kaip keturi jaunuoliai. To priežastis – tam tikras galios disbalansas, kai jaunuoliai dalyvauja susitikimuose su suaugusiais, ypač jei susitikimai vyksta jaunimui nepažįstamoje ir nebūtinai vaikams palankioje aplinkoje. Svarbu, kad jaunuoliai į tokį susitikimą nesijungtų vieni ir kad būtų dar keli vaikai, kurie vienas kitą palaiko. Bet tuomet galima paklausti, kodėl grupėje neužtenka dviejų jaunuolių? Žinoma, nesunku atsakyti, kad jaunimas dažnai yra labai užsiėmęs ir turi daugybę įsipareigojimų, kuriuos turi įvykdyti. Todėl negalima tikėtis, kad visi jaunuoliai dalyvaus kiekviename iniciatyvinės grupės susirinkime. Skaičius buvo pasirinktas siekiant užtikrinti, kad visada būtų bent du jaunuoliai, kurie mano galėsiantys dalyvauti.

Kaip dažnai susirenka iniciatyvinė grupė?

UNICEF nereikalauja konkretaus iniciatyvinės grupės posėdžių skaičiaus, tačiau savivaldybėse, kurios baigė pirmąjį projekto įgyvendinimo etapą, iniciatyvinė grupė proceso metu realiai susirinko apie 11–12 kartų. Procesas trunka mažiausiai dvejus metus, todėl galite surengti apie 6 susitikimus per metus. Atkreipkite dėmesį, kad susitikimai nebūtinai organizuojami reguliariai kas du mėnesius, bet organizuojami pagal poreikį. Pavyzdžiui, grupė gana dažnai susitinka dirbant prie būsenos vertinimo ir analizuojant jo rezultatus. Tada grupė dar kartą susitinka keletą kartų rengiant veiksmų planą, bet rečiau jo įgyvendinimo metu.

Ką reikia atidžiai apsvarstyti dėl vaikų dalyvavimo iniciatyvinėje grupėje?

Neužtenka pasiūlyti keturiems jaunuoliams vietą iniciatyvinės grupės susitikimuose, reikia taip pat užtikrinti, kad jų dalyvavimas būtų prasmingas. Bet kas yra prasmingas vaikų dalyvavimas?

Kalbėdami apie prasmingą vaikų dalyvavimą, turime omenyje žinias ir metodus, užtikrinančius vaikų teises daryti įtaką. Visiems vaikams – tiek individualiai, tiek grupėse – reikia galimybių, erdvės ir paramos išreikšti savo nuomonei. Maža to, vaikai turi teisę būti išgirsti ir kad jų į nuomonę būtų atsižvelgta priimant sprendimus visais klausimais, turinčiais įtakos jų gyvenimui, atsižvelgiant į amžių ir raidą. Nesvarbu, ar tai būtų sprendimų priėmimas dėl reikšmingų, ar mažiau reikšmingų klausimų.

Todėl būtina atkreipti ypatingą dėmesį į susitikimo laiką ir vietą bei užtikrinti, kad susitikimo aplinka būtų tinkama vaikams. Jei tikimasi, kad vaikai ruošis susitikimui, turi būti užtikrinta galimybė gauti informaciją, atitinkančią jų amžių ir raidą. Susitikime turi būti užtikrinta, kad temose ir renkantis tekstą būtų atsižvelgta į susirinkime dalyvaujančių vaikų amžių ir išsivystymą. Supraskite, kad vaikai yra didelė ir įvairi grupė, turinti skirtingus poreikius, pomėgius, patirtį ir žinias, todėl nereikia tikėtis, kad pavieniai vaikai bus visų vaikų šalininkai. Todėl būtina ne tik konsultuotis su iniciatyvinėje grupėje dalyvaujančiais jaunuoliais, bet ir pasiūlyti įvairius dalyvavimo variantus plačiam būriui vaikų.

Iniciatyvinės grupės susitikimų darbotvarkių projektas

Toliau pateikiamas iniciatyvinės grupės susitikimo darbotvarkės projektas, tačiau jis pagrįstas Barnveinn savivaldybės Kopavoguro iniciatyvinės grupės posėdžių darbotvarkėmis. Atkreipkite dėmesį, kad tai tik idėja, kuria galima pasikliauti ir kad kiekviena savivaldybė gali laisvai pritaikyti programą pagal savo poreikius.

Pirmas susitikimas

- Pristatytas projektas. Čia būtų gerai peržiūrėti vaizdo įrašus apie projekto įgyvendinimą UNICEF akademijoje. Patariame reguliariai naudoti šiuos vaizdo įrašus ir peržiūrėti žingsnio dalį, kurią savivaldybė atlieka bet kuriuo metu.
- Pateikiamos informacinės anketos ir apklausos. Siūlome, kad šiame susitikime grupė kuo išsamiau atsakytų į anketų klausimus. Atkreipkite dėmesį, kad dažnai atsakymas yra tiesiog „reikia išsamesnio tyrimo“, tačiau tuomet svarbu nuspręsti, kas prisiima atsakomybę už šio klausimo tyrimą su atitinkamomis savivaldybėje esančiomis šalimis ir atsakymą į klausimą. Būtų gerai, kad informacinės anketos būtų sudarytos bendrame dokumente, prie kurio turi prieigą visi nariai ir gali pateikti atsakymus, kada tik nori.

Antras susitikimas

- Grupė atsako į informacines anketas, kurios dar turi būti užpildytos, ir paskirsto klausimus, į kuriuos reikia atsakyti grupėje. Atkreipkite dėmesį, kaip patogų turėti dokumentus visiems grupės nariams, kad visi galėtų juos užpildyti.

Trečias susitikimas

- Grupė peržiūri atsakymus, surinktus iš informacinių anketų, rezultatai aptariami ir paaiškinami pagal poreikį. Vadovas turi gerai parengti šią programą.
- Diskusija apie tai, kaip anketos bus pateiktos darbuotojams ir moksleiviams. Nusprendžia, kada jas pateikti ir kuris narys geriausiai tinka interviu su mokyklos administratoriumi dėl anketų, kurios bus pateiktos mokiniams, nes tai neįmanoma be gero bendradarbiavimo su mokyklos personalu. Nuspręskite, kurios amžiaus grupės vaikai turėtų dalyvauti apklausoje. Apklausoje daroma prielaida, kad ji pateikiama 5–10 klasių mokiniams, tačiau paprastesnė apklausa gali būti daroma ir su jauniausia privalomosios mokyklos pakopa, jei yra noro.

Ketvirtas susitikimas

- Grupė peržiūri rezultatus, gautus iš darbuotojų ir vaikų pateiktų anketų. Aptariamos pagrindinės išvados. Gerai, jei vadovas šią darbotvarkę parengia gerokai prieš susitikimą. Šiuo metu grupė daugiausia svarsto apie švietimo poreikį savivaldybėje. UNICEF akademijoje siūlomi kursai yra peržiūrimi ir darbuotojai turėtų būti skatinami dalyvauti mokymuose. Dažnai į komandą reikia įtraukti įstaigų / įmonių vadovus, kurie paskatintų darbuotojus dalyvauti mokymuose. Tikslas yra tas, kad visi darbuotojai išklaustų bent vieną vaikų konvencijos kursą. Inicijatyvinė grupė taip pat apgalvoja tai, kaip švietimas apie teises tam tikra forma galėtų būti įtrauktas į pačią mokyklą, o tam reikia bendradarbiauti su mokyklomis, švietimo skyriais ir mokyklų administratoriais.
- Grupėje aptariamas Vaikų kongresas ir kaip jis turėtų būti organizuojamas. Svarbu, kad Jaunimo kongresas būtų įtrauktas į Vaikų kongreso rengimą, nes jis vaidina svarbų vaidmenį planuojant ir įgyvendinant.

Penktas susitikimas

- Vaikų kongreso rezultatų pristatymas. Geriausia, kad posėdyje dalyvautų Jaunimo taryba, kuri pristatytų rezultatus ir aptartų klausimus su grupe.

Šeštas susitikimas

- Grupė nagrinėja, su kokiomis vaikų specialistų grupėmis reikia bendrauti. Šiuo metu vadovas jau yra sudaręs iki šiol atlikto būsenos vertinimo rezultatus, t. y. atsakymus į informacines anketas, apklausų rezultatus ir Vaikų kongreso rezultatus. Inicijatyvinė grupė naudojami šiais rezultatais ir aptaria, su kuriomis vaikų grupėmis reikia kalbėtis, kad būtų galima geriau sužinoti ir suprasti jų poreikius. Tai gali būti tiek vaikų, kurie turi kažką bendro dėl socialinės padėties, pvz., neįgalūs vaikai arba iš užsienio kilę vaikai, grupės arba mišrios vaikų grupės, diskutuojančios apie specialias problemas, pvz., saugumo dalyvaujant eisme ir pan. Verta paminėti, kad šiuos interviu atlieka ne inicijatyvinė grupė, o asmuo, turintis atitinkamą kvalifikaciją, t. y. turi turėti darbo su vaikais patirties. Specialias instrukcijas, kaip šie interviu atliekami, rasite vadove.

Septintas susitikimas

- Grupei pristatomi pokalbio su specialistų grupėmis rezultatai. Šalis, kuri darė interviu, su grupe apžvelgia pagrindinius rezultatus. Ypatingas dėmesys skiriamas pašnekovų apklausiamųjų rezultatams.
- Veiksmų plano veiklų aptarimas. Grupė peržiūri dalykus, kurie turėtų priklausyti veiksmų planui. Grupei gali tekti susitikti du kartus, kad aptartų veiksmų plano projektą ir priimtų dėl jo išvadą. Kai grupė priima išvadą, vadovas pradeda rengti veiksmų plano projektą.
- Atkreipkite dėmesį, kad veiksmų plane turi būti aiškiai nurodytos pareigos, terminai ir atsakingos šalys. Inicijatyvinė grupė padeda dėl to priimti sprendimus ir analizuoti, kuriuos administracijos darbuotojus reikia pasitelkti ir kas tai turėtų daryti.

Kartais aplink aprašytą veiklą sudaromos specialios darbo grupės, tačiau galiausiai iniciatyvinė grupė nusprendžia, kaip bus vykdomi plano žingsniai. Tačiau svarbu, kad iniciatyvinės grupės paskirta atsakinga šalis turėtų visą plano žingsnio vaizdą.

Aštuntas susitikimas

- Vadovas pateikia veiksmų planą iniciatyvinei grupei tvirtinti. Grupė atlieka visus būtinus pakeitimus prieš pateikdama planą peržiūrėti UNICEF. Atminkite, kad UNICEF greičiausiai atsiųs veiksmų planą su pastabomis ir atsiliepimais. Vadovas atlieka reikiamus pakeitimus ir iš naujo pateikia patvirtinti iniciatyvinei grupei. Patvirtintus veiksmų planą, jis pateikiamas patvirtinti vietos valdžios institucijai.
- Vietos valdžios institucijoms patvirtinus, veiksmų planas įgyvendinamas pasitelkiant reikiamas šalis.

Devintas susitikimas

- Įvertinama veiksmų plano įgyvendinimo būklė. Iniciatyvinė grupė turi susitikti ne rečiau kaip vieną kartą per veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį. Gali prireikti daugiau susitikimų.

Dešimtas susitikimas

- Diskusija apie galutinę ataskaitą. Šiuo metu vadovas yra parengęs galutinės projekto ataskaitos projektą ir pateikia jį iniciatyvinės grupės nariams iki posėdžio pradžios. Nariams suteikiama galimybė posėdyje pateikti pastabas ir klausimus.
- Pasiruošimas auditui (žr. audito aprašymą vadove).

Vienuoliktas susitikimas

- Pasiruošimas pripažinimo ceremonijai. Jei auditas bus sėkmingas, savivaldybė netrukus bus pripažinta vaikams draugišku miestu. Pripažinimo paruošimas yra užduotis vadovui, kuris glaudžiai bendradarbiauja su „UNICEF“ Islandijoje. Šiame susitikime valdymo grupė nusprendžia, kada ir kaip vyks ceremonija.
- Nauji tikslai ir pakartotinis įvertinimas: po pripažinimo yra svarbu neužmigti ant laurų, todėl verta pasinaudoti šiuo susitikimu ir apsispręsti, kaip bus organizuojamas projekto tęsinys.

unicef | Visiems vaikams